

HØ

BØKER

Nordahl samarbeidet med hysj-tjenesten

100818

Oslo (NTB): Den tidligere LO-kjempen Konrad Nordahl hadde nært samarbeid med de hemmelige tjenester, går det fram av dagboksnotater som Nordahl har gjort. Notatene er redigert av hans sønn Ketil Nordahl, og det første av to bind er nå gitt ut i bokform.

Konrad Nordahl var LO-formann i 26 år, fra 1939 til 1965. Legger man til hans tid som formann av Norsk Jern og Metallarbeiderforbund, og årene som nestleder i LO blir hans samlede fartstid i LO-sekretariatet hele 34 år. Nordahl var også stortingsrepresentant i to perioder fra 1957 til 1965. Han blir av historikere og historiske aktører i arbeiderbevegelsen beskrevet som en av etterkrigstidens mektigste menn.

Første bind

Arbeidet med å omgjøre de 8.000 dagbokssidene fra krigen til Nordahls død i 1975 til bokform er avsluttet fra forfatterens side. Første bind omhandler perioden 1950 til 1955. Ketil Nordahl røpet imidlertid så mye av innholdet av det neste bindet, at bildet av Nordahls kontakter i de hemmelige tjenester trer klart fram.

Werna skygget

I et dagsboknotat fra tirsdag 14. februar 1956 skriver Konrad Nordahl: «Hadde en samtale med Hobbeltjenesten. Han fortalte meg at Halvard Lange og Einar Gerhardsen får samme informasjon som jeg får. Det kan ikke være lett for Gerhardsen å lese om hvordan hans kone blir «skygget». Beljakov, som er Wernas spesielle kontaktpunkt skal foreligge bli i Oslo».

I et annet dagboksnotat fra 3. til 4. januar 1961, utdypes kontakten med Ivar Hobbeltjenesten nærmere. «Tirsdag hadde jeg en samtale med Ivar Hobbeltjenesten. Han er vår etterretningsmann, samtidig som han skal organisere fraksjonsvirksomheten når det gjelder valg til landsmøter til forbundslandsmøter og Kongressen. I år er det mange landsmøter.»

Dagen før dette, 2. januar 1961, skriver Nordahl at han har hatt en samtale med Arne Hjelm Nilsen. Hjelm Nilsen var journalist i Arbeiderbladet og ble senere avslørt som overvåkingstjenestens mann i arbeiderbevegelsen. «Han fortalte at russerne har infiltrert sterkt blant Stortingets medlemmer. Jeg skal senere få en fortegnelse over dem det gjelder. Det er ikke bare DNAs gruppe», skriver Nordahl.

Får visste mer

Også en annen hysj-person introduseres for offentligheten gjennom Nordahls dagboksnotater. Hans Engebretsen, som i følge Nordahls sønn hadde arbeidet for etterretningstjenesten siden før krigen, ble i 1953 ansatt ved LOs kontor i Kirkenes.

— Det står ikke noe i dagboksnotatene om hva han fant ut, men jeg har en følelse av at far visste mer om dette enn han skriver i dagbøkene, sa sønnen Ketil på pressekonferansen da første bind ble presentert.

HISTORISK BOK: Ketil Nordahl, sønn av den tidligere LO-kjempen Konrad Nordahl, har redigert sin fars notater og de første bindene er nå gitt ut i bokform. (foto: NTB)

Tidligere LO-leder Tor Aspengren sa på samme pressekonferanse at betydningen av den registrering som Hjelm Nilsen og Ivar Hobbeltjenesten drev var betydelig overdrevet og overdimensjonert i pressen i de senere år.

Av dagboksnotatene framgår det forøvrig at Nordahl hadde merket seg den unge Aspengren allerede i 1953, mange år før han

steg helt til topps i LO-hierarkiet. Nordahl merket seg at Aspengren hadde fungert bra som dirigent på et landsmøte og at han hadde det rette «frekkhet til å opptre».

Guisninger med Gerhardsen

Lederen for Arbeiderbevegelsens arkiv, Trond Bergh, sa på pressekonferansen at boka gir et mer nyansert bilde av Nordahls for-

hold til Gerhardsen, som tidligere er beskrevet som noe entydig positivt. Blant annet framgår det at Nordahl i 1951 fryktet at det var uenighet mellom ham og Einar Gerhardsen som var hovedårsaken til at Gerhardsen gikk av som statsminister, da Oscar Torp overtok.

Konrad Nordahl var jevn gammel med Gerhardsen. Han ledet

LOs London-sekretariat de siste 3 og 1/2 år av krigen, og han var med å legge grunnlaget for det som skulle bli partienes fellesprogram av 1945.

Da Gerhardsen overtok ledelsen i Arbeiderpartiet i 1945, beholdt Nordahl lederstillingen i LO og beholdt formannsvervet i 20 år.